

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci **žalobce: Ch. J.,** zastoupen Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, se sídlem Františkánská 7, 301 00 Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 7. 2004, č. j. 59 Az 74/2004 - 35,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 242/LE - B04 - B04 - 2004 ze dne 30. 4. 2004, kterým byla stěžovatelova žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu, která má spočívat v tom, že se krajský soud při svém rozhodování dopustil nesprávného právního posouzení otázky, zda je možno na stěžovatele vztáhnout ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, tedy že stěžovatelova žádost o udělení azylu byla podána zjevně nedůvodně. Stěžovatel se ve své vlasti dostal do potíží v okamžiku, kdy se zúčastnil

demonstrace proti propouštění zaměstnanců z ocelárny ve městě S., a z tohoto důvodu byl stíhán policií. Situace v Číně ohledně svobody projevu a uplatnění práva petičního a shromažďovacího je dle stěžovatelova názoru obecně známa, a jemu samotnému proto nezbylo, než vycestovat ze země a požádat o azyl. V jeho případě tak byly naplněny podmínky § 12 písm. b) zákona o azylu. Na základě právě uvedeného stěžovatel namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V této souvislosti odkázal i na čl. 65 metodologické Příručky procedur a kriterií pro přiznání postavení uprchlíka, z něhož podle něho vyplývá, že pronásledování může vycházet i od některých složek obyvatelstva, pokud je státní orgány vědomě tolerují nebo odmítají či nejsou schopny zajistit účinnou ochranu.

Kromě toho stěžovatel namítá i vady řízení před žalovaným podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť žalovaný neprovedl dostatečné dokazování, přitom na základě zjištěného stavu nebylo možno spravedlivě rozhodnout. Žalovaný nerespektoval skutečnost, že stěžovatel má velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o persekuci v zemi svého původu.

Dále stěžovatel s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou. Stěžovatel dovozuje, že krajský soud měl povinnost přezkoumat rozhodnutí žalovaného a proces, jenž jeho vydání předcházel, z toho pohledu, zda není stižen procesní vadou. Rozhodnutí žalovaného dle stěžovatele neodpovídá § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň stěžovatel navrhuje přiznání odkladného účinku jím podané kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá důvodnost kasační stížnosti a navrhuje její zamítnutí.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující pro posouzení této právní věci rozhodné skutečnosti: stěžovatel podal žádost o udělení azylu v dubnu 2004, přičemž svou vlast opustil v roce 1999, protože se účastnil demonstrace dělníků proti propouštění. Na území České republiky vstoupil na konci roku 1999, s pomocí krajanů získal v P. práci v různých čínských restauracích, kde zároveň i bydlel. O azyl požádal, když byl zadržen orgány cizinecké policie a umístěn do Z. p. z. c. v B. Žalovaný po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl k závěru, že stěžovatel se měl možnost na území České republiky svobodně pohybovat a vejít v kontakt se zástupci státních orgánů, této možnosti však nevyužil a žádost o azyl podal až v době, kdy se nacházel v zařízení pro zajištění cizinců a bylo s ním zahájeno řízení ve věci správního vyhoštění. Tím byly naplněny podmínky § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, a jeho žádost proto byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že toto rozhodnutí stěžovatel napadl žalobou, v níž uvedl, že o možnosti požádat o azyl uvažoval již od svého příjezdu do České republiky, obával se ovšem přijít do styku s českými úřady a ani nevěděl, jakým způsobem má prohlášení o úmyslu požádat o azyl učinit. Domnívá se, že se proto žalovaný měl zabývat důvody, které ve své žádosti o azyl uváděl, jelikož se důvodně obává pronásledování a trestu. Dále stěžovatel namítl procesní vady, jichž se měl žalovaný dopustit, a sice porušení § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu. Krajský soud žalobu zamítl,

přičemž se zcela ztotožnil s právním názorem i postupem žalovaného ve věci. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 30. 7. 2004 a ten jej napadl kasační stížností dne 6. 8. 2004.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel kasační stížností míří na kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost přípustnou.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejprve Nejvyšší správní soud posuzoval důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se žádost o azyl zamítne jako zjevně nedůvodná, bude-li prokázáno, že ji žadatel podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo vydání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve.

Nejvyšší správní soud přezkoumal rozhodnutí krajského soudu a dospěl k závěru, že tento aplikoval správnou právní normu, kterou správně interpretoval. Ve stěžovatelově případě byly naplněny všechny zákonem předpokládané podmínky pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle výše citovaného ustanovení. Je přitom zcela nepodstatné, zda stěžovatel měl v úmyslu požádat o azyl již od svého příjezdu do země, naopak je zcela zřejmé, že tak učinit mohl. Naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, vylučuje posouzení žádosti podle § 12 téhož zákona, krajský soud ani žalovaný proto nepochybil, když se stěžovatelem uváděnými skutečnostmi ve vztahu k posouzení případného pronásledování nebo obav z něho nezabýval. Přestože stěžovatel mohl být v zemi původu pronásledován z azylově relevantních důvodů, nemohl mu být azyl udělen za situace, kdy o azyl požádal až po více než čtyřech letech nelegálního pobytu v České republice, nadto z důvodů odlišných, které jej z ochrany formou azylu diskvalifikovaly (zde hrozícího správního vyhoštění). O azyl je totiž nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Tato stěžovatelova námitka proto není důvodná.

Námitky stěžovatele ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělil sám stěžovatel. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující. Krajský soud proto nepochybil, když se s rozhodnutím žalovaného ztotožnil. Nejvyšší správní soud tedy důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Pokud dále stěžovatel s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou, pak i tato námitka je sice přípustnou, neboť směřuje proti rozsahu přezkumu, jak jej provedl krajský soud, není však důvodnou. Jestliže krajský soud došel k závěru, že rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem podrobně odůvodněno a žalovaný vzal v úvahu veškeré skutečnosti, vztahující se k danému případu, Nejvyšší správní soud nemá, čeho by mu vytknul. Tato námitka stěžovatele tedy rovněž není důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému náklady řízení, které by přesáhly běžné náklady jeho administrativní činnosti, nevznikly, a proto mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. nebyla přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu